

Predicting Attitudes Towards Marital Infidelity Based on Marital Burnout and Loneliness

1. Roghayeh Mohammadi Achacheloi¹*: Department of Psychology ,To.C., Islamic Azad University ,Tonekabon , Iran
2. Fatemeh Nasehi²: Department of Psychology , La.C., Islamic Azad University , Lahijan , Iran
3. Zeinab Amini³: Department of Psychology , La.C., Islamic Azad University , Lahijan , Iran

*Corresponding Author's Email: barana.m0660@gmail.com

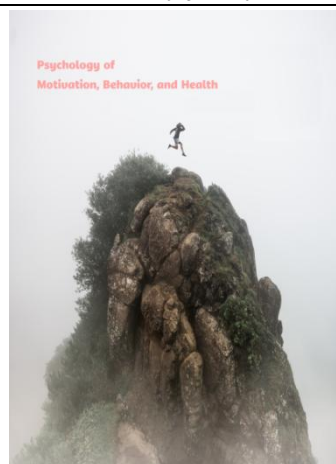
Received: 2025-11-10

Revised: 2026-02-03

Accepted: 2026-02-16

Initial Publish: 2026-05-15

Final Publish: 2026-06-22

Abstract

Introduction and Aim: Marital infidelity is considered one of the most damaging challenges in intimate relationships and can lead to serious psychological, emotional, and family consequences. The present study aimed to predict attitudes toward marital infidelity based on marital burnout and loneliness among married women referring to counseling centers in Tonekabon.

Methodology: This applied study was conducted using a descriptive-correlational design. The statistical population included all married women referring to counseling centers in Tonekabon during 2026, from whom 120 participants were selected through convenience sampling. Research instruments included Mark Whatley's Attitudes Toward Marital Infidelity Scale (2006), Pines' Marital Burnout Scale (1996), and the short form of the Social and Emotional Loneliness Scale for Adults developed by DiTommaso et al. (2004). Data were analyzed using Pearson correlation coefficients and multiple regression analysis in SPSS software.

Findings: The findings revealed a significant positive relationship between marital burnout and attitudes toward marital infidelity ($r=0.305$, $p<0.01$). Loneliness was also positively and significantly associated with attitudes toward marital infidelity ($r=0.281$, $p<0.01$). Regression analysis demonstrated that marital burnout significantly predicted attitudes toward marital infidelity ($F=12.192$, $p=0.001$), and the inclusion of loneliness increased the explained variance of the dependent variable ($R^2=0.126$). Overall, higher levels of marital burnout and loneliness were associated with more positive attitudes toward marital infidelity.

Conclusion: The results indicate that marital burnout and loneliness are important psychological predictors of positive attitudes toward marital infidelity. Therefore, addressing these variables in counseling interventions, relationship enrichment programs, and preventive psychological services may contribute to strengthening marital relationships, improving emotional intimacy, and reducing tendencies toward marital infidelity.

Keywords: Marital burnout, loneliness, attitudes toward marital infidelity, marital infidelity, married women

How to Cite: Mohammadi Achacheloi, R., Nasehi, F., & Amini, Z. (2026). Predicting Attitudes Towards Marital Infidelity Based on Marital Burnout and Loneliness. *Psychology of Motivation, Behavior, and Health*, 4(2), 1-14.

Copyright: © 2026 by the authors. Published under the terms and conditions of Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) License.

Extended Abstract

Introduction and Aim

Family is considered the most fundamental social institution and plays a critical role in maintaining the psychological and emotional well-being of individuals. The quality of marital relationships significantly influences family stability, emotional security, and psychological adjustment. Marriage is expected to satisfy essential emotional and interpersonal needs such as intimacy, belongingness, emotional support, and commitment. When these needs are adequately fulfilled, couples experience higher levels of satisfaction and relational stability; however, disturbances in emotional connection and communication may contribute to serious marital difficulties (Lovis-Schmidt et al., 2024; Topkaya et al., 2024). One of the most destructive relational problems that has increasingly attracted the attention of researchers in recent years is marital infidelity.

Marital infidelity refers to emotional, romantic, or sexual involvement outside the boundaries of marriage that violates trust and commitment between partners. Previous studies have shown that infidelity is not merely a behavioral phenomenon but also includes cognitive and attitudinal dimensions (Apostolou & Panayiotou, 2019; Bozoyan & Schmiedeberg, 2023). Attitudes toward marital infidelity are considered one of the strongest predictors of actual extramarital behavior because individuals with more permissive attitudes toward infidelity are more likely to justify or engage in such behaviors (Luo & Yu, 2022). Therefore, identifying the psychological variables associated with attitudes toward marital infidelity is important for both prevention and therapeutic interventions.

Among the variables associated with marital infidelity, marital burnout has received increasing empirical attention. Marital burnout is characterized by emotional exhaustion, psychological fatigue, hopelessness, and loss of interest in the marital relationship. It often develops gradually due to unresolved conflicts, unmet emotional needs, lack of intimacy, and chronic dissatisfaction (Pines & Nunes, 2003). Couples experiencing marital burnout may perceive their relationship as emotionally empty and psychologically unrewarding. In such circumstances, individuals may become more vulnerable to seeking emotional or romantic alternatives outside marriage.

Research findings indicate that marital burnout is associated with lower marital satisfaction, higher levels of conflict, and increased divorce proneness

(Liu et al., 2023; Omeje et al., 2023). Studies conducted in Iran have also demonstrated that marital burnout significantly predicts positive attitudes toward marital infidelity (Charmchi & Harsij Sani, 2025; Hatami Shabanloo, 2025). Emotional exhaustion and dissatisfaction may weaken marital commitment and alter individuals' cognitive evaluations regarding fidelity and emotional attachment. Consequently, extramarital relationships may be viewed as opportunities for emotional compensation, excitement, or psychological fulfillment.

Loneliness is another important psychological factor that may contribute to attitudes toward marital infidelity. Loneliness is a subjective emotional experience characterized by feelings of emotional deprivation, social isolation, and lack of meaningful connection with others (DiTommaso et al., 2004). Even within marriage, individuals may experience profound loneliness if they perceive insufficient emotional understanding, empathy, or intimacy from their spouse. Such experiences may gradually erode emotional bonds and reduce satisfaction with the marital relationship.

Previous studies have consistently shown that loneliness is associated with reduced marital satisfaction, fear of intimacy, emotional disengagement, and greater vulnerability to extramarital involvement (Kaya & Şakiroğlu, 2023; Mousavi & Moharrami, 2019). Jourbanian and colleagues found that loneliness and reduced marital commitment were significantly related to positive attitudes toward extramarital relationships among married individuals (Jourbanian et al., 2025). Similarly, Scheeren and colleagues reported that emotional dissatisfaction and unmet relational needs often motivate individuals to seek emotional fulfillment outside marriage (Scheeren et al., 2018). From the perspective of basic psychological needs theory, individuals naturally seek emotional attachment, belongingness, and acceptance; therefore, failure to satisfy these needs within marriage may increase openness toward alternative relationships (Rajabi & Abbasi, 2018).

Social exchange theory also provides a useful explanation for the relationship between marital burnout, loneliness, and attitudes toward infidelity. According to this theory, individuals continuously evaluate the rewards and costs of their relationships. When emotional costs such as conflict, emotional neglect, and dissatisfaction outweigh perceived rewards, alternative relationships become more attractive (Samadi Kashan et al., 2019). In such

conditions, attitudes toward marital infidelity may become increasingly permissive.

Despite the growing literature on marital infidelity, limited research has examined the simultaneous role of marital burnout and loneliness in predicting attitudes toward marital infidelity in Iranian society. Considering the importance of attitudes as precursors of behavior, identifying these psychological predictors may contribute to the development of preventive interventions and marital counseling programs. Therefore, the present study aimed to predict attitudes toward marital infidelity based on marital burnout and loneliness among married women.

Methodology

The present study employed an applied descriptive-correlational design. The statistical population consisted of all married women who referred to counseling centers in Tonekabon during 2026. Five counseling centers were selected, and participants were recruited using convenience sampling. Initially, 125 women voluntarily completed the questionnaires; however, five questionnaires were excluded due to incomplete responses, resulting in a final sample of 120 participants.

Three instruments were used for data collection. Attitudes toward marital infidelity were measured using Mark Whatley's Attitudes toward Infidelity Scale, which consists of 12 items rated on a seven-point Likert scale. Higher scores indicate greater acceptance of marital infidelity. Marital burnout was assessed using Pines' Marital Burnout Scale, a 21-item instrument measuring emotional exhaustion and dissatisfaction within marriage. Loneliness was measured using the short form of the Social and Emotional Loneliness Scale for Adults developed by DiTommaso and colleagues. This instrument assesses emotional and social loneliness across romantic, familial, and social dimensions.

After obtaining informed consent, participants completed the questionnaires anonymously. Confidentiality and voluntary participation were emphasized. Data were analyzed using SPSS software. Pearson correlation coefficients were calculated to examine relationships among variables, and multiple regression analysis was conducted to determine the predictive power of marital burnout and loneliness on attitudes toward marital infidelity.

Findings

Descriptive findings showed that the mean score of attitudes toward marital infidelity was 27.67 with a standard deviation of 13.47. The mean score for marital burnout was 60.35 with a standard deviation of 45.95, while the mean loneliness score was 91.66 with a standard deviation of 13.97.

Pearson correlation analysis demonstrated a significant positive relationship between marital burnout and attitudes toward marital infidelity ($r = 0.305, p < 0.01$). Loneliness was also positively and significantly associated with attitudes toward marital infidelity ($r = 0.281, p < 0.01$). Additionally, marital burnout and loneliness were significantly correlated with one another.

Regression analysis indicated that marital burnout significantly predicted attitudes toward marital infidelity. The first regression model was statistically significant ($F = 12.192, p = 0.001$), indicating that marital burnout explained a meaningful proportion of variance in attitudes toward marital infidelity. The standardized beta coefficient showed that higher marital burnout was associated with more positive attitudes toward marital infidelity.

The second regression model demonstrated that loneliness significantly predicted attitudes toward marital infidelity even after controlling for marital burnout. This model was also statistically significant ($F = 8.398, p < 0.001$). The inclusion of loneliness increased the explained variance of the dependent variable, suggesting that loneliness contributed uniquely to the prediction of attitudes toward marital infidelity beyond marital burnout alone.

The findings generally indicated that women experiencing higher levels of marital burnout and loneliness tended to report more permissive and positive attitudes toward marital infidelity. These variables together demonstrated considerable predictive power in explaining attitudes toward extramarital relationships.

Discussion and Conclusion

The present study aimed to investigate whether marital burnout and loneliness could predict attitudes toward marital infidelity among married women. The findings demonstrated that both marital burnout and loneliness were positively associated with attitudes toward marital infidelity and significantly predicted such attitudes. These findings suggest that emotional dissatisfaction and psychological disconnection

within marriage may alter individuals' perceptions and evaluations of marital fidelity.

One possible explanation for the relationship between marital burnout and attitudes toward marital infidelity is that emotionally exhausted individuals may perceive their marital relationship as psychologically unrewarding. Emotional fatigue, chronic dissatisfaction, and diminished intimacy may weaken commitment and attachment to the marital relationship. Consequently, individuals may become cognitively more receptive to alternative emotional or romantic relationships outside marriage. Marital burnout may therefore reduce the perceived importance of fidelity and increase openness toward extramarital involvement.

Loneliness also emerged as an important predictor of attitudes toward marital infidelity. Individuals experiencing loneliness within marriage may feel emotionally neglected, misunderstood, and disconnected from their spouses. Such emotional deprivation may motivate them to seek emotional intimacy, validation, or belonging elsewhere. Over time, loneliness may weaken emotional investment in the marital relationship and reduce psychological resistance toward extramarital relationships.

The combined influence of marital burnout and loneliness suggests that emotional and relational variables play a crucial role in shaping attitudes

toward marital fidelity. When individuals simultaneously experience emotional exhaustion and loneliness, marital relationships may lose their emotional significance and supportive function. Under such conditions, extramarital relationships may be perceived not necessarily as moral violations but as potential solutions to unmet emotional needs.

The findings of this study have important implications for marital counseling and family interventions. Psychological interventions aimed at improving communication skills, emotional intimacy, empathy, and conflict resolution may reduce marital burnout and loneliness and consequently decrease permissive attitudes toward marital infidelity. Preventive counseling programs focusing on emotional needs and relational satisfaction may also strengthen marital commitment and relationship quality.

Overall, the findings emphasize that attitudes toward marital infidelity are influenced not only by moral or cultural factors but also by emotional experiences within marriage. Marital burnout and loneliness appear to be significant psychological risk factors that may contribute to more favorable attitudes toward extramarital relationships. Therefore, promoting emotional connection, intimacy, and psychological support within marriage may play a critical role in reducing vulnerability to marital infidelity.

پیش‌بینی نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی بر اساس دلزدگی زناشویی و احساس تنهایی

۱. رقیه محمدی آچاچلوئی*^{ID}: گروه روانشناسی، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران
۲. فاطمه ناصحی^{ID}: گروه روانشناسی، واحد لاهیجان، دانشگاه آزاد اسلامی، لاهیجان، ایران
۱. زینب امینی^{ID}: گروه روانشناسی، واحد لاهیجان، دانشگاه آزاد اسلامی، لاهیجان، ایران

*ایمیل نویسنده مسئول: barana.m0660@gmail.com

انتشار نهایی: ۱۴۰۵/۰۴/۰۱

انتشار اولیه: ۱۴۰۵/۰۲/۲۵

پذیرش: ۱۴۰۴/۱۱/۲۷

بازنگری: ۱۴۰۴/۱۱/۱۴

دریافت: ۱۴۰۴/۰۸/۱۹

چکیده

مقدمه و هدف: پیمان‌شکنی زناشویی یکی از آسیب‌زاترین پدیده‌ها در روابط زوجین است که می‌تواند پیامدهای گسترده‌ای در ابعاد فردی، عاطفی و خانوادگی ایجاد کند. پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی بر اساس دلزدگی زناشویی و احساس تنهایی در زنان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر تنکابن انجام شد.

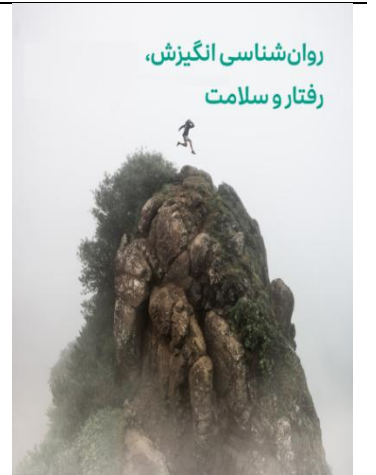
روش‌شناسی: این پژوهش از نوع کاربردی و با روش توصیفی-همبستگی انجام شد. جامعه آماری شامل تمامی زنان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر تنکابن در سال ۱۴۰۴ بود که از میان آنان ۱۲۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل مقیاس نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی مارک واتلی (۲۰۰۶)، مقیاس دلزدگی زناشویی پاینز (۱۹۹۶) و فرم کوتاه مقیاس احساس تنهایی اجتماعی-عاطفی بزرگسالان دی‌توماسو و همکاران (۲۰۰۴) بود. داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه در نرم‌افزار SPSS تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که بین دلزدگی زناشویی و نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($r=0.305, p<0.01$). همچنین، احساس تنهایی با نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی همبستگی مثبت و معناداری داشت ($r=0.281, p<0.01$). نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که دلزدگی زناشویی توان پیش‌بینی نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی را دارد ($F=12.192, p=0.001$) و با ورود متغیر احساس تنهایی، میزان تبیین واریانس نگرش به پیمان‌شکنی افزایش یافت ($R^2=0.126$). یافته‌ها بیانگر آن بود که افزایش دلزدگی زناشویی و احساس تنهایی با نگرش مثبت‌تر نسبت به پیمان‌شکنی زناشویی همراه است.

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های پژوهش، دلزدگی زناشویی و احساس تنهایی از عوامل روان‌شناختی مهم در شکل‌گیری نگرش مثبت به پیمان‌شکنی زناشویی محسوب می‌شوند. بنابراین، توجه به این متغیرها در برنامه‌های مشاوره‌ای، آموزش مهارت‌های ارتباطی و مداخلات پیشگیرانه می‌تواند نقش مؤثری در تقویت روابط زناشویی، افزایش صمیمیت و کاهش گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی داشته باشد.

کلیدواژه‌گان: دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی، نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی، خیانت زناشویی، زنان متأهل

روان‌شناسی انگیزش،
رفتار و سلامت

نحوه استناددهی: محمدی آچاچلوئی، رقیه، ناصحی، فاطمه، و امینی، زینب. (۱۴۰۵). پیش‌بینی نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی بر اساس دلزدگی زناشویی و احساس تنهایی. *روان‌شناسی انگیزش، رفتار و سلامت*، ۴(۲)، ۱۴-۱.

مجوز و حق نشر: © ۱۴۰۵ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به‌صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC) صورت گرفته است. (4.0)

اشاره کرد (Samadi Kashan et al., 2019; Scheeren et al., 2018). در این میان، دزدگی زناشویی به عنوان یکی از مهم‌ترین شاخص‌های فرسودگی رابطه زناشویی مورد توجه قرار گرفته است. دزدگی زناشویی حالتی از خستگی عاطفی، کاهش علاقه، احساس بی‌معنایی رابطه و افت تعهد هیجانی نسبت به همسر است که به تدریج در بستر تعارضات مزمن، ناکامی‌های هیجانی و کاهش صمیمیت شکل می‌گیرد (Pines & Nunes, 2003). زمانی که زوجین احساس کنند رابطه زناشویی دیگر توان پاسخگویی به نیازهای عاطفی و روانی آنان را ندارد، به تدریج احساس بی‌تفاوتی، سردی و فاصله هیجانی در رابطه شکل می‌گیرد که می‌تواند زمینه‌ساز نگرش‌های منفی نسبت به ازدواج و نگرش‌های مثبت‌تر نسبت به روابط جایگزین شود.

مطالعات مختلف نشان داده‌اند که دزدگی زناشویی با کاهش رضایت از زندگی مشترک، افزایش تعارضات و گرایش به طلاق ارتباط دارد (Liu et al., 2023; Omeje et al., 2023). همچنین پژوهش‌های انجام‌شده در حوزه روابط زوجین نشان می‌دهد که افراد دارای سطوح بالاتر دزدگی زناشویی، تمایل بیشتری به تجربه روابط فرازناشویی یا نگرش مثبت‌تر نسبت به آن دارند (Charmchi & Harsij Sani, 2025; Hatami Shabanloo, 2025). دزدگی زناشویی به تدریج پیوند عاطفی میان زوجین را تضعیف می‌کند و در نتیجه، افراد ممکن است برای جبران نیازهای برآورده‌نشده خود به منابع بیرونی گرایش پیدا کنند. در چنین شرایطی، روابط فرازناشویی ممکن است به عنوان راهی برای بازیابی هیجان، دریافت توجه یا تجربه مجدد صمیمیت تلقی شوند.

از منظر روان‌شناختی، دزدگی زناشویی می‌تواند موجب تغییر در ارزیابی شناختی افراد نسبت به مفهوم وفاداری و تعهد شود. زمانی که افراد رابطه زناشویی خود را ناکارآمد و فاقد رضایت ادراک می‌کنند، احتمال دارد هنجارهای اخلاقی مرتبط با وفاداری زناشویی را با انعطاف بیشتری تفسیر کنند. این فرایند به ویژه زمانی تشدید می‌شود که فرد احساس کند تلاش‌های قبلی برای بهبود رابطه بی‌نتیجه بوده است (Koutsimani et al., 2019). به بیان دیگر، دزدگی زناشویی می‌تواند از طریق تضعیف دلبستگی عاطفی و

خانواده به عنوان بنیادی‌ترین نهاد اجتماعی، نقش محوری در حفظ سلامت روانی، عاطفی و اجتماعی افراد ایفا می‌کند و کیفیت روابط زناشویی یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر پایداری این نهاد محسوب می‌شود. ازدواج، افزون بر جنبه حقوقی و اجتماعی، بستری برای ارضای نیازهای اساسی روان‌شناختی از جمله صمیمیت، تعلق، حمایت عاطفی و امنیت هیجانی فراهم می‌آورد. هنگامی که این نیازها در چارچوب رابطه زناشویی به شیوه‌ای مطلوب برآورده شوند، زوجین سطوح بالاتری از رضایت، ثبات هیجانی و تعهد را تجربه می‌کنند؛ اما در صورت اختلال در این فرایند، زمینه برای بروز تعارضات، فاصله عاطفی و آسیب‌های ارتباطی فراهم می‌شود (Lovis, Schmidt et al., 2024; Topkaya et al., 2024). یکی از مهم‌ترین چالش‌هایی که در سال‌های اخیر توجه پژوهشگران حوزه خانواده و روان‌شناسی را به خود جلب کرده، پدیده پیمان‌شکنی زناشویی است؛ پدیده‌ای که می‌تواند بنیان اعتماد، تعهد و امنیت روانی در روابط زوجین را به شدت تهدید کند.

پیمان‌شکنی زناشویی به هرگونه رابطه عاطفی، جنسی یا هیجانی خارج از چارچوب تعهدات ازدواج اطلاق می‌شود که منجر به نقض اعتماد میان زوجین می‌گردد. این پدیده تنها محدود به رفتارهای جنسی نیست، بلکه ابعاد شناختی، هیجانی و نگرشی را نیز در بر می‌گیرد (Apostolou & Panayiotou, 2019; Bozoyan & Schmiedeborg, 2023). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که نگرش افراد نسبت به پیمان‌شکنی زناشویی می‌تواند یکی از مهم‌ترین پیش‌بینی‌کننده‌های بروز این رفتار باشد؛ به این معنا که هرچه نگرش افراد نسبت به روابط فرازناشویی مثبت‌تر یا انعطاف‌پذیرتر باشد، احتمال پذیرش و ارتکاب این رفتار افزایش می‌یابد (Luo & Yu, 2022). از این‌رو، مطالعه عوامل مؤثر بر نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ زیرا شناخت این عوامل می‌تواند در طراحی برنامه‌های پیشگیرانه و مداخلات درمانی مؤثر واقع شود.

پژوهشگران عوامل متعددی را در شکل‌گیری نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی مؤثر دانسته‌اند که از جمله مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به کیفیت رابطه زناشویی، رضایت هیجانی، تعهد، صمیمیت و سلامت روان

کاهش سرمایه‌گذاری روانی در رابطه، زمینه شکل‌گیری نگرش مثبت‌تر نسبت به پیمان‌شکنی زناشویی را فراهم آورد.

در کنار دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی نیز یکی دیگر از متغیرهای مهم روان‌شناختی است که می‌تواند در نگرش افراد نسبت به پیمان‌شکنی زناشویی نقش داشته باشد. احساس تنهایی تجربه‌ای ذهنی و هیجانی است که در آن فرد احساس می‌کند نیازهای او برای ارتباط، تعلق و حمایت عاطفی به اندازه کافی برآورده نشده است (DiTommaso et al., 2004). این احساس ممکن است حتی در حضور همسر و در بستر زندگی مشترک نیز تجربه شود و در چنین شرایطی، فرد علی‌رغم داشتن رابطه زناشویی، احساس انزوا، عدم درک شدن و فقدان صمیمیت را تجربه کند.

احساس تنهایی در روابط زناشویی با پیامدهای متعددی از جمله کاهش رضایت زناشویی، افت کیفیت تعاملات، کاهش خودافشایی و افزایش فاصله عاطفی همراه است (Mousavi & Moharrami, 2019). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که افرادی که در روابط زناشویی خود احساس تنهایی می‌کنند، بیشتر در معرض جستجوی روابط جایگزین برای تأمین نیازهای عاطفی و روانی خود قرار دارند (Kaya & Şakiroğlu, 2023). این افراد ممکن است روابط فرازناشویی را به عنوان فرصتی برای تجربه تعلق، توجه و حمایت هیجانی تلقی کنند. در واقع، زمانی که رابطه اصلی کارکرد حمایتی خود را از دست می‌دهد، احتمال بازتعریف مرزهای تعهد و پذیرش نگرش‌های مثبت‌تر نسبت به پیمان‌شکنی افزایش می‌یابد.

مطالعه Jourbanian و همکاران نشان داد که احساس تنهایی، کاهش تعهد زناشویی و افت معنای زندگی با نگرش مثبت‌تر نسبت به روابط فرازناشویی ارتباط دارد (Jourbanian et al., 2025). همچنین Mousavi و Moharrami گزارش کردند که احساس تنهایی و ترس از صمیمیت از پیش‌بینی‌کننده‌های نگرش مثبت نسبت به خیانت زناشویی در مردان محسوب می‌شوند (Mousavi & Moharrami, 2019). یافته‌های Rajabi و Abbasi نیز نشان داد که ارضا نشدن نیازهای اساسی روان‌شناختی در روابط زناشویی با نگرش مثبت‌تر به خیانت زناشویی همراه است (Rajabi & Abbasi, 2018). این یافته‌ها بیانگر آن است که احساس تنهایی می‌تواند نه تنها پیامد اختلال در

روابط زناشویی، بلکه عاملی مؤثر در شکل‌گیری نگرش‌های تسهیل‌کننده نسبت به پیمان‌شکنی زناشویی باشد.

از سوی دیگر، کیفیت پایین روابط عاطفی و ضعف در مهارت‌های ارتباطی نیز می‌تواند احساس تنهایی و دلزدگی را تشدید کند. پژوهش Khaneghahi و همکاران نشان داد که مداخلات مبتنی بر پذیرش و تعهد می‌تواند الگوهای ارتباطی زوجین و میزان گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی را بهبود بخشد (Khaneghahi et al., 2024). این یافته‌ها اهمیت توجه به عوامل هیجانی و ارتباطی در پیشگیری از خیانت زناشویی را برجسته می‌سازد. همچنین یافته‌های Celik و همکاران نشان داد که رضایت زناشویی با متغیرهایی نظیر بخشش، معنای زندگی و ویژگی‌های شخصیتی ارتباط معنادار دارد و افت این مؤلفه‌ها می‌تواند به آسیب‌پذیری روابط زناشویی منجر شود (Celik et al., 2022).

در تبیین ارتباط میان احساس تنهایی، دلزدگی زناشویی و نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی می‌توان به نظریه تبادل اجتماعی اشاره کرد. بر اساس این نظریه، افراد به صورت مستمر هزینه‌ها و منافع رابطه را ارزیابی می‌کنند و در صورتی که هزینه‌های روانی و هیجانی رابطه بیشتر از منافع ادراک شده باشد، احتمال گرایش به گزینه‌های جایگزین افزایش می‌یابد (Samadi Kashan et al., 2019). در چنین شرایطی، روابط فرازناشویی ممکن است به عنوان راهبردی برای جبران ناکامی‌های هیجانی یا تجربه مجدد هیجان و تعلق تلقی شوند. افزون بر این، نظریه نیازهای اساسی روان‌شناختی نیز بیان می‌کند که انسان‌ها به طور ذاتی نیازمند احساس تعلق، امنیت و پذیرش هستند و در صورت برآورده نشدن این نیازها در رابطه زناشویی، احتمال جستجوی منابع جایگزین افزایش می‌یابد (Rajabi & Abbasi, 2018).

با وجود افزایش مطالعات مرتبط با خیانت زناشویی، همچنان بررسی عوامل روان‌شناختی مرتبط با نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی در جامعه ایرانی اهمیت زیادی دارد. بسیاری از پژوهش‌های پیشین بیشتر بر رفتار واقعی خیانت تمرکز داشته‌اند و کمتر به نگرش افراد نسبت به آن پرداخته‌اند، در حالی که نگرش می‌تواند پیش‌زمینه‌ای مهم برای رفتار باشد (Bozoyan & Schmiedeberg, 2023). همچنین، با توجه

مقیاس نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی مارک واتلی (۲۰۰۶): مقیاس نگرش به خیانت توسط مارک واتلی در سال ۲۰۰۶ تهیه شده است و توسط عبدالله زاده (۱۳۸۹) ترجمه شد و دارای ۱۲ عبارت است که هر پرسش در طیف هفت‌گانه‌ای (۱-۷) امتیازدهی می‌شود. بالاترین امتیاز ۸۴ است که به معنی پذیرنده خیانت و کمترین امتیاز ۱۲ و به معنی رد کننده خیانت است. امتیاز ۴۸ فرد را بین پذیرندگی و ردکنندگی خیانت قرار می‌دهد. توسط عبدالله زاده (۱۳۸۹) آلفای کرونباخ ۰/۸۴ این ابزار به دست آمد.

مقیاس دزدگی زناشویی پاینز (۱۹۹۶): به منظور اندازه‌گیری میزان دزدگی زناشویی زوجین از مقیاس ۲۱ سوالی دزدگی زناشویی پاینز استفاده شده است. در این مقیاس، نمرات بالاتر نشان دهنده ی دزدگی بیشتر است و حد بالای نمره، ۱۴۷ و حد پایین نمره، ۲۱ می‌باشد. برای تفسیر نمره‌ها باید آنها را تبدیل به درجه کرد که این عمل از طریق تقسیم نمودن نمره ی حاصل شده از پرسش نامه بر تعداد سوالات (۲۱ سوال) به دست می‌آید. در تفسیر نمره‌ها، درجه بیش از ۵، نشانگر لزوم کمک فوری، درجه ۵ نشان دهنده وجود بحران، درجه ۴ نمایانگر حالت دزدگی، درجه ۳ نشان دهنده ی خطر دزدگی و درجه ۲ و کمتر از آن نیز نشان دهنده وجود رابطه ی خوب است پاینز (۱۹۹۶). نویدی (۱۳۸۴) ضریب پایایی این پرسشنامه را با استفاده از آلفای کرونباخ در مورد ۲۴۰ نمونه ۰/۸۶ و ضریب پایایی به روش باز آزمایی را در فواصل یک، دو و چهار ماه ۰/۸۹، ۰/۷۶، ۰/۶۶ گزارش کرده است.

پرسشنامه کوتاه احساس تنهایی اجتماعی-عاطفی بزرگسالان دی توماسو و همکاران (۲۰۰۴): این ابزار شامل ۱۴ سؤال است که برای سنجش میزان تنهایی در سه بعد تنهایی رمانتیک، خانوادگی و اجتماعی طراحی شده است؛ به طوری که تنهایی رمانتیک با سؤالات ۳، ۶، ۸ و ۱۰، تنهایی خانوادگی با سؤالات ۱، ۵، ۹، ۱۲ و ۱۳ و تنهایی اجتماعی با سؤالات ۲، ۴، ۷، ۱۱ و ۱۴ ارزیابی می‌شود. نمره‌گذاری پرسشنامه بر اساس طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای از ۱ (کاملاً مخالف) تا ۵ (کاملاً موافق) انجام می‌گیرد و نمره کل از جمع امتیازات همه سؤالات به دست می‌آید؛ همچنین تنهایی عاطفی حاصل جمع نمرات تنهایی رمانتیک و خانوادگی است و نمرات پایین‌تر نشان‌دهنده احساس تنهایی بیشتر هستند. دامنه نمرات کل بین

به تغییرات فرهنگی و اجتماعی، افزایش فشارهای روانی و کاهش کیفیت روابط زوجین در سال‌های اخیر، مطالعه متغیرهایی مانند دزدگی زناشویی و احساس تنهایی می‌تواند در درک بهتر زمینه‌های شکل‌گیری نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی نقش مؤثری داشته باشد.

علاوه بر این، بخش قابل توجهی از پژوهش‌های انجام‌شده در این حوزه در جوامع غربی صورت گرفته و تعمیم یافته‌های آنها به بافت فرهنگی ایران نیازمند احتیاط است. از آنجا که ارزش‌های فرهنگی، مذهبی و اجتماعی در نگرش افراد نسبت به روابط زناشویی و خیانت نقش تعیین‌کننده‌ای دارند، بررسی این موضوع در جامعه ایرانی می‌تواند به غنای ادبیات پژوهشی و طراحی مداخلات متناسب با زمینه فرهنگی کمک کند (Apostolou & Panayiotou, 2019; Luo & Yu, 2022). همچنین، شناسایی عوامل مؤثر بر نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی می‌تواند راهنمایی برای مشاوران خانواده، روان‌شناسان و سیاست‌گذاران حوزه سلامت خانواده در جهت پیشگیری از فروپاشی روابط زناشویی و ارتقای سلامت خانواده باشد.

بنابراین، با توجه به اهمیت نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی در شکل‌گیری رفتارهای فرازناشویی، نقش کلیدی دزدگی زناشویی و احساس تنهایی در تضعیف کیفیت روابط زوجین، و محدود بودن پژوهش‌های داخلی در این زمینه، پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی بر اساس دزدگی زناشویی و احساس تنهایی انجام شد.

روش‌شناسی

پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه زنان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر تنکابن در سال ۱۴۰۴ بود. به روش نمونه‌گیری در دسترس ۱۲۵ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند بدین ترتیب که از بین مراکز مشاوره شهر تنکابن ۵ مرکز انتخاب و از کسانی که رضایت به شرکت در پژوهش داشتند ۱۲۵ نفر پرسشنامه‌های پژوهش را پاسخ دادند و پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها ۵ پرسشنامه مخدوش بوده و در نهایت ۱۲۰ پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابزار پژوهش عبارت بود از:

است و کمترین افراد نمونه دارای مدت ازدواج ۱۵-۲۰ سال به تعداد ۱۰ نفر و با ۸/۴ درصد است و در توصیف متغیرهای پژوهش نتایج نشان داد میانگین متغیر وابسته نگرش به پیمان شکنی زناشویی ۶۷/۲۷ با انحراف استاندارد ۱۳/۴۷ و از بین متغیرهای مستقل نیز بیشترین میانگین مربوط به دلدزدگی زناشویی با مقدار ۳۵۳/۶۰ با انحراف استاندارد ۴۵/۹۵ است و کمترین میانگین مربوط به احساس تنهایی به ارزش ۶۶/۹۱ با انحراف استاندارد ۱۳/۹۷ است.

به منظور آزمون فرضیه پژوهش از آمار استنباطی رگرسیون و ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد

۱۴ تا ۷۰ بوده و نمرات ۱۴ تا ۲۸ بیانگر تنهایی کم، ۲۸ تا ۴۲ تنهایی متوسط و بالاتر از ۴۲ نشان‌دهنده تنهایی زیاد است. روایی و پایایی این پرسشنامه در پژوهش جوکار و همکاران (۱۳۹۰) تأیید شده و ضرایب آلفای کرونباخ برای ابعاد تنهایی رمانتیک، خانوادگی و اجتماعی به ترتیب ۰/۹۲، ۰/۸۴ و ۰/۷۸ گزارش شده است. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از ضرایب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندمتغیره در نرم افزار SPSS انجام شد.

یافته‌ها

در توصیف جمعیت شناسی نمونه آماری، بیشترین افراد نمونه دارای مدت ازدواج ۵-۱۰ سال با فراوانی ۴۰ نفر معادل با درصد ۳۳/۴ جدول ۱. ضریب همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیر	دلدزدگی زناشویی	احساس تنهایی
نگرش به پیمان شکنی زناشویی	**۰/۳۰۵	**۰/۲۸۱
دلدزدگی زناشویی	-	**۰/۳۸۲
احساس تنهایی	-	-

**P<۰/۰۱

جهت تعیین بهترین پیش بینی کننده نگرش به پیمان شکنی زناشویی از مدل رگرسیون چند متغیره دو مجموعه منظم با روش همزمان استفاده شد نتایج در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲: نتایج تحلیل واریانس حاصل از رگرسیون دو مدل

مدل	منابع تغییرات	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	P
۱	رگرسیون	۲۰۱۸/۵۰۳	۱	۲۰۱۸/۵۰۳	۱۲/۱۹۲	۰/۰۰۱
	خطا	۱۹۵۴۳/۱۸۰	۱۱۸	۱۶۵/۶۳۴		
۲	جمع	۲۱۵۶۱/۶۸۳	۱۱۹			
	رگرسیون	۲۷۰۶/۶۴۰	۲	۱۳۵۳/۳۲۰	۸/۳۹۸	۰/۰۰۰
۱	خطا	۱۸۸۵۴/۹۵۲	۱۱۷	۱۶۱/۱۵۳		
	جمع	۲۱۵۶۱/۵۹۲	۱۱۹			

به پیمان شکنی زناشویی رابطه وجود دارد و متغیر دلدزدگی زناشویی قدرت پیش بینی متغیر نگرش به پیمان شکنی زناشویی را دارد.

در مدل ۲ همانطور که دیده می‌شود F بدست آمده در سطح ۰/۰۱ معنی دار است (f (۱ و ۱۱۸) = ۱۲/۱۹۲ ، P = ۰/۰۰۱). بنابراین با اطمینان ۰/۹۹ نتیجه می‌گیریم که بین متغیر دلدزدگی زناشویی و متغیر نگرش به

داده‌های جدول ۲ نتایج تحلیل واریانس ۲ مدل را نشان می‌دهد. در مدل ۱ همانطور که دیده می‌شود F بدست آمده در سطح ۰/۰۱ معنی دار است (f (۱ و ۱۱۸) = ۱۲/۱۹۲ ، P = ۰/۰۰۱). بنابراین با اطمینان ۰/۹۹ نتیجه می‌گیریم که بین متغیر دلدزدگی زناشویی و متغیر نگرش به

پیمان شکنی زناشویی رابطه وجود دارد و متغیر احساس تنهایی نتایج بدست آمده از ضریب همبستگی چند گانه و مجذور همبستگی قدرت پیش بینی متغیر نگرش به پیمان شکنی زناشویی را دارد. چند گانه در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳: ضریب همبستگی چند گانه و مجذور همبستگی چند گانه متغیرهای دلزدگی زناشویی و احساس تنهایی در پیش بینی نگرش به پیمان شکنی زناشویی

متغیر ملاک	مدل	متغیر پیش بین	ضریب همبستگی چند گانه R	مجذور ضریب همبستگی چند گانه R ^۲	مجذور ضریب همبستگی چند گانه تعدیل یافته	ضریب همبستگی چند گانه تعدیل یافته	مجذور ضریب همبستگی چند گانه تعدیل یافته	F Change	Sig
نگرش به پیمان شکنی	۱	دلزدگی زناشویی	۰/۳۰۵	۰/۰۹۳	۰/۰۸۵	۰/۰۹۳	۰/۰۹۳	۱۲/۱۹۲	۰/۰۰۱
زناشویی	۲	احساس تنهایی	۰/۳۵۴	۰/۱۲۶	۰/۱۱۱	۰/۰۳۲	۰/۰۳۲	۴/۲۶۴	۰/۰۴۱

دلزدگی زناشویی مشابه در صورت داشتن احساس تنهایی با احتمال بیشتری نگرش مثبت تر به پیمان شکنی زناشویی خواهند داشت. بنابراین نتیجه گرفته می شود که متغیرهای مستقل دلزدگی زناشویی و احساس تنهایی قدرت پیش بینی متغیر نگرش به پیمان شکنی زناشویی را دارند. بنابراین معادله رگرسیون قابل تعمیم به کل جامعه آماری است.

نتایج حاصل برای تعیین ضرایب تحلیل رگرسیون و تعیین توان پیش بینی معنادار برای متغیرهای مستقل و تنظیم معادله رگرسیون در جدول ۴ ارائه شده است.

بر اساس یافته های جدول ۳ می توان نتیجه گرفت که دلزدگی زناشویی با میزان معنی داری روی تغییرات نگرش به پیمان شکنی زناشویی اثر می گذارد (R^۲ change = ۰/۰۹۳, P = ۰/۰۰۱, F = ۱۲/۱۹۲). این داده ها نشان می دهد، زنانی که دارای دلزدگی زناشویی هستند، نگرش به پیمان شکنی زناشویی مثبت تری دارند.

دومین تحلیل نشان می دهد که مقدار احساس تنهایی نسبت معنی داری از واریانس نگرش به پیمان شکنی زناشویی را پس از کنترل متغیر دلزدگی زناشویی، پیش بینی کرد (R^۲ change = ۰/۱۲۶, F = ۴/۲۶۴, P = ۰/۰۴۱). این نتایج نشان می دهد که زنانی با

جدول ۴. ضرایب تحلیل رگرسیون استاندارد و غیر استاندارد برای پیش بینی نگرش به پیمان شکنی زناشویی

متغیر ملاک	مدل	شاخص آماری متغیر پیش بین	ضرایب استاندارد بتا	غیر خطای استاندارد	ضریب استاندارد بتا	t	سطح معناداری
نگرش به پیمان شکنی	۱	عدد ثابت	۹۹/۰۱۱	۹/۱۵۳	۱۰/۸۱۵	۰/۰۰۰	
		دلزدگی زناشویی	۰/۰۹۱	۰/۰۲۵	۳/۴۹۱	۰/۰۰۱	
زناشویی	۲	عدد ثابت	۱۰۳/۷۹۸	۹/۳۲۲	۱۱/۱۳۲	۰/۰۰۰	
		دلزدگی زناشویی	۰/۰۶۷	۰/۰۲۶	۲/۴۷۷	۰/۰۱۵	
		احساس تنهایی	۰/۱۸۵	۰/۰۹۰	۲/۰۶۴	۰/۰۴۱	

$$Y=a+b_1x_1$$

با توجه به نتایج جدول ۴ و معناداری F در جدول ۳ و t در جدول ۴ معادله رگرسیون برای مدل ۱ به قرار زیر است.

یافته نخست پژوهش نشان داد که دزدگی زناشویی با نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی رابطه مثبت و معناداری دارد. این نتیجه با یافته‌های Hatami Shabanloo و Charmchi و Harsij Sani همسو است که نشان دادند فرسودگی و دزدگی در روابط زناشویی می‌تواند زمینه‌ساز نگرش مثبت‌تر نسبت به خیانت زناشویی باشد (Charmchi & Harsij Sani, 2025; Hatami Shabanloo, 2025).

همچنین یافته حاضر با نتایج مطالعات Topkaya و همکاران، Liu و همکاران و Omeje و همکاران همخوانی دارد که بر نقش فرسودگی رابطه، تعارضات هیجانی و کاهش حمایت عاطفی در تضعیف روابط زوجین تأکید کرده‌اند (Liu et al., 2023; Omeje et al., 2023; Topkaya et al., 2024). در تبیین این یافته می‌توان بیان کرد که دزدگی زناشویی نوعی تحلیل‌رفتگی روانی و عاطفی است که در آن افراد احساس می‌کنند رابطه زناشویی دیگر کارکرد حمایتی، آرامش‌بخش و ارضاکنده خود را از دست داده است. در چنین شرایطی، هیجان‌های مثبت اولیه جای خود را به خستگی، بی‌تفاوتی و نارضایتی می‌دهند و پیوند هیجانی میان زوجین به تدریج تضعیف می‌شود.

بر اساس دیدگاه Pines و Nunes، دزدگی زناشویی نتیجه فرایندی تدریجی از ناکامی‌های هیجانی، تعارضات حل‌نشده و کاهش صمیمیت است که می‌تواند احساس بی‌معنایی و فرسودگی در رابطه را ایجاد کند (Pines & Nunes, 2003). زمانی که افراد احساس کنند نیازهای هیجانی آنان در رابطه زناشویی نادیده گرفته می‌شود، احتمال بازنگری در نگرش‌های مرتبط با تعهد و وفاداری افزایش می‌یابد. در این وضعیت، روابط جایگزین ممکن است به عنوان منبعی برای بازیابی هیجان، دریافت توجه یا جبران کمبودهای عاطفی ادراک شوند. به بیان دیگر، دزدگی زناشویی می‌تواند موجب کاهش حساسیت اخلاقی نسبت به پیمان‌شکنی شود و فرد را از نظر شناختی برای پذیرش روابط فرزاناشویی آماده‌تر سازد.

همچنین نظریه تبادل اجتماعی می‌تواند تبیین مناسبی برای این یافته فراهم کند. بر اساس این نظریه، افراد همواره در حال ارزیابی هزینه‌ها و منافع رابطه هستند و زمانی که هزینه‌های ادراک‌شده مانند تعارض، ناکامی هیجانی و فقدان صمیمیت بر منافع رابطه غلبه پیدا کند، جذابیت گزینه‌های جایگزین افزایش می‌یابد (Samadi Kashan et al., 2023).

بنابراین با جایگزینی ضرایب در فرمول فوق، معادله پیش‌بینی نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی از روی مقادیر متغیر دزدگی زناشویی به قرار زیر بدست می‌آید.

(دزدگی زناشویی) $= 99/011 + 0/091$ پیش‌بینی نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی

با توجه به مقدار شیب، هر چه مقدار متغیر دزدگی زناشویی بیشتر باشد مقدار پیش‌بینی را برای نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی پیش‌بینی می‌کند. می‌توان معادله رگرسیون برای مدل ۲ را به قرار زیر نوشت.

$$Y = a + b_1x_1 + b_2x_2$$

بنابراین با جایگزینی ضرایب در فرمول فوق، معادله پیش‌بینی نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی از روی متغیر احساس تنهایی به قرار زیر بدست می‌آید.

(احساس تنهایی) $= 0/185 + (دزدگی زناشویی) + 0/067 + 103/798$ پیش‌بینی نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی

با توجه به مقدار شیب، هر چه مقدار احساس تنهایی و دزدگی زناشویی بیشتر باشد مقدار پیش‌بینی را برای نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی پیش‌بینی می‌کند.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی بر اساس دزدگی زناشویی و احساس تنهایی در زنان متأهل انجام شد. نتایج پژوهش نشان داد که دزدگی زناشویی و احساس تنهایی با نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی رابطه مثبت و معناداری دارند و هر دو متغیر توان پیش‌بینی نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی را دارا هستند. به عبارت دیگر، با افزایش میزان دزدگی زناشویی و احساس تنهایی، نگرش افراد نسبت به پیمان‌شکنی زناشویی مثبت‌تر می‌شود. این یافته‌ها نشان می‌دهد که کیفیت پایین روابط زناشویی و تجربه خلأ هیجانی در زندگی مشترک می‌تواند نگرش افراد را نسبت به روابط فرزاناشویی تغییر دهد و زمینه پذیرش شناختی و هیجانی این رفتار را فراهم سازد.

نظریه نیازهای اساسی روان‌شناختی نیز این یافته را تبیین می‌کند. بر اساس این نظریه، انسان‌ها به طور ذاتی نیازمند احساس تعلق، پذیرش و ارتباط مؤثر با دیگران هستند و در صورت برآورده نشدن این نیازها، تنش روانی و ناراضیاتی ایجاد می‌شود (Rajabi & Abbasi, 2018). هنگامی که این نیازها در رابطه زناشویی برآورده نشود، احتمال گرایش شناختی و هیجانی به روابط بیرونی افزایش می‌یابد. در واقع، احساس تنهایی می‌تواند موانع شناختی و اخلاقی مرتبط با پیمان‌شکنی زناشویی را کاهش دهد و روابط فرازناشویی را به عنوان راهی برای کاهش خلأ هیجانی جلوه دهد. یافته‌های Kaya و Şakiroğlu نیز نشان داد که احساس تنهایی و ضعف در ارتباط عاطفی از عوامل مؤثر بر گرایش به خیانت آنلاین هستند (Şakiroğlu, 2023).

از سوی دیگر، یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که دزدگی زناشویی و احساس تنهایی به صورت همزمان توان پیش‌بینی نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی را دارند. این نتیجه بیانگر آن است که عوامل هیجانی و عاطفی در کنار یکدیگر می‌توانند نگرش افراد نسبت به وفاداری زناشویی را تحت تأثیر قرار دهند. در واقع، زمانی که افراد همزمان دچار فرسودگی در رابطه و احساس تنهایی شوند، احتمال تجربه ناراضیاتی عمیق‌تر و بازنگری در ارزش‌ها و هنجارهای مرتبط با تعهد زناشویی افزایش می‌یابد. این فرایند می‌تواند موجب شود افراد پیمان‌شکنی را نه به عنوان یک تهدید جدی برای رابطه، بلکه به عنوان راهبردی برای کاهش ناکامی‌های هیجانی تلقی کنند.

پژوهش Bozoyan و Schmiedeberg نشان داد که نگرش افراد نسبت به خیانت زناشویی تحت تأثیر شرایط رابطه و ارزیابی افراد از کیفیت ازدواج قرار دارد (Bozoyan & Schmiedeberg, 2023). همچنین Apostolou و Panayiotou بیان کردند که وفاداری زناشویی متأثر از عوامل تکاملی، هیجانی و شناختی است و زمانی که افراد رابطه خود را فاقد ارزش ادراک کنند، احتمال تغییر نگرش نسبت به خیانت افزایش می‌یابد (Apostolou & Panayiotou, 2019). بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی پدیده‌ای صرفاً اخلاقی یا رفتاری نیست، بلکه متأثر از تجربه‌های هیجانی، کیفیت رابطه و نحوه ارضای نیازهای روان‌شناختی افراد در زندگی مشترک است.

بنابراین، دزدگی زناشویی می‌تواند از طریق افزایش ادراک ناکارآمدی رابطه و کاهش رضایت از زندگی مشترک، نگرش مثبت‌تری نسبت به پیمان‌شکنی زناشویی ایجاد کند. یافته‌های Lovis-Schmidt و همکاران نیز نشان داده است که ضعف در شایستگی هیجانی و ناتوانی در مدیریت روابط عاطفی با کاهش کیفیت روابط عاشقانه همراه است و می‌تواند زمینه‌ساز مشکلات ارتباطی و کاهش تعهد شود (Lovis-Schmidt et al., 2024).

نتیجه دیگر پژوهش نشان داد که احساس تنهایی با نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی رابطه مثبت و معناداری دارد و می‌تواند نگرش افراد را نسبت به روابط فرازناشویی پیش‌بینی کند. این یافته با نتایج پژوهش‌های Jourbanian و همکاران، Mousavi و Moharrami، Kaya و Şakiroğlu و Scheeren و همکاران همسو است (Jourbanian et al., 2025; Kaya & Şakiroğlu, 2023; Mousavi et al., 2018; Moharrami, 2019; Scheeren et al., 2018). این پژوهش‌ها نشان داده‌اند که احساس تنهایی، کاهش صمیمیت و ضعف در ارضای نیازهای عاطفی می‌تواند افراد را نسبت به روابط فرازناشویی آسیب‌پذیرتر سازد. در تبیین این یافته می‌توان بیان کرد که احساس تنهایی در زندگی زناشویی، تجربه‌ای دردناک از فقدان تعلق، درک شدن و حمایت عاطفی است که حتی در حضور همسر نیز ممکن است تجربه شود. هنگامی که فرد احساس کند از نظر عاطفی دیده یا درک نمی‌شود، به تدریج رابطه زناشویی را ناکافی و غیرحمایتی ادراک می‌کند.

بر اساس مدل ارائه‌شده توسط DiTommaso و همکاران، احساس تنهایی تنها به معنای فقدان روابط اجتماعی نیست، بلکه تجربه ذهنی از ناراضیاتی نسبت به کیفیت روابط عاطفی و اجتماعی محسوب می‌شود (DiTommaso et al., 2004). بنابراین، فرد ممکن است در چارچوب ازدواج حضور داشته باشد اما همچنان احساس تنهایی عمیق را تجربه کند. این احساس می‌تواند منجر به کاهش خودآشنایی، افت تعاملات هیجانی و افزایش فاصله روانی میان زوجین شود. در چنین شرایطی، فرد برای جبران کمبودهای هیجانی خود ممکن است به دنبال روابط جایگزین باشد که بتواند نیاز او به تعلق، توجه و صمیمیت را تأمین کند.

می‌تواند به تبیین دقیق‌تر نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی کمک کند. استفاده از روش‌های طولی و کیفی نیز می‌تواند درک عمیق‌تری از فرایند شکل‌گیری نگرش به روابط فرازناشویی فراهم آورد.

از نظر کاربردی، نتایج پژوهش حاضر می‌تواند مورد استفاده مشاوران خانواده، روان‌شناسان و مراکز مشاوره قرار گیرد تا با شناسایی نشانه‌های دزدگی زناشویی و احساس تنهایی، مداخلات پیشگیرانه مناسب طراحی شود. آموزش مهارت‌های ارتباطی، افزایش همدلی، تقویت صمیمیت عاطفی و مدیریت تعارضات زناشویی می‌تواند به کاهش احساس تنهایی و فرسودگی در روابط زوجین کمک کند. همچنین برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای ارتقای کیفیت روابط زناشویی و آگاهی‌بخشی درباره پیامدهای روان‌شناختی پیمان‌شکنی زناشویی می‌تواند در کاهش نگرش مثبت نسبت به این رفتار مؤثر باشد.

تعارض منافع

بین نویسندگان هیچ تعارض منافی وجود نداشت.

حامی مالی

این پژوهش بدون هیچ حمایت مالی و با هزینه شخصی انجام شد.

ملاحظات اخلاقی

در این مطالعه، اهمیت و ضرورت پژوهش برای نمونه‌ها تشریح و درباره رعایت ملاحظات اخلاقی مانند رازداری، محرمانگی، حفظ حریم نمونه‌ها، آزادی جهت شرکت در پژوهش و انصراف از آن و غیره به آنان اطمینان داده شد.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان این مقاله با یکدیگر مشارکت داشتند.

تشکر و قدردانی

بدین‌وسیله از تمامی افرادی که در مراحل پژوهش همکاری و یاری نمودند تقدیر و تشکر می‌شود.

References

- Apostolou, M., & Panayiotou, R. (2019). The Reasons That Prevent People from Cheating on Their Partners: An Evolutionary Account of the Propensity Not to Cheat. *Personality and individual differences, 146*, 34-40.

همچنین یافته‌های پژوهش حاضر اهمیت مداخلات روان‌شناختی و مشاوره‌ای را در پیشگیری از خیانت زناشویی برجسته می‌سازد. نتایج پژوهش Khaneghahi و همکاران نشان داد که درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد می‌تواند الگوهای ارتباطی زوجین را بهبود بخشد و از گرایش به پیمان‌شکنی زناشویی بکاهد (Khaneghahi et al., 2024). از این رو، آموزش مهارت‌های ارتباطی، تقویت صمیمیت هیجانی، مدیریت تعارضات و توجه به نیازهای روانی زوجین می‌تواند نقش مهمی در کاهش دزدگی زناشویی و احساس تنهایی ایفا کند. همچنین توجه به سلامت روان زوجین و شناسایی زودهنگام نشانه‌های فرسودگی رابطه می‌تواند از شکل‌گیری نگرش‌های مثبت نسبت به روابط فرازناشویی جلوگیری کند.

به طور کلی، نتایج این پژوهش نشان داد که دزدگی زناشویی و احساس تنهایی از مهم‌ترین عوامل روان‌شناختی مرتبط با نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی هستند. هرچه افراد در رابطه زناشویی خود احساس فرسودگی، بی‌تفاوتی و تنهایی بیشتری داشته باشند، نگرش آنان نسبت به پیمان‌شکنی زناشویی مثبت‌تر خواهد شد. بنابراین، توجه به کیفیت روابط عاطفی، افزایش حمایت هیجانی و تقویت صمیمیت در زندگی مشترک می‌تواند نقش مؤثری در پیشگیری از نگرش‌های تسهیل‌کننده نسبت به پیمان‌شکنی زناشویی داشته باشد.

از محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس و محدود بودن جامعه آماری به زنان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر تنکابن اشاره کرد که تعمیم‌پذیری نتایج را محدود می‌سازد. همچنین استفاده از ابزارهای خودگزارشی ممکن است تحت تأثیر سوگیری پاسخ‌دهی و تمایل به ارائه تصویر اجتماعی مطلوب قرار گرفته باشد. علاوه بر این، ماهیت همبستگی پژوهش امکان نتیجه‌گیری قطعی درباره روابط علی میان متغیرها را فراهم نمی‌کند.

پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آینده این موضوع را در گروه‌های مختلف جمعیتی، فرهنگی و اجتماعی و در میان زنان و مردان به طور همزمان بررسی کنند. همچنین بررسی نقش متغیرهای دیگری مانند سبک‌های دلبستگی، هوش هیجانی، رضایت جنسی، کیفیت ارتباط و حمایت اجتماعی در کنار دزدگی زناشویی و احساس تنهایی

- Couple Counseling. *Journal of employment counseling*, 74(2), 50-64.
- Rajabi, T., & Abbasi, G. (2018). Examining the Relationship between Basic Psychological Needs and Attitudes toward Marital Infidelity among Couples Seeking Divorce in Mazandaran Province. Fourth National Conference on Applied Research in Educational Sciences and Behavioral Studies of Iran, Tehran.
- Samadi Kashan, S., Pourghannad, M., & Zamani Zarchi, M. S. (2019). Marital Infidelity: An Exploration of Perspectives, Factors, and Consequences. *Royesh-e Ravanshenasi*, 8(4), 165-176.
- Scheeren, P., Apellániz, I. d. A. M. d., & Wagner, A. (2018). Marital Infidelity: The Experience of Men and Women. *Trends in Psychology*, 26(1), 355-369.
- Topkaya, N., Şahin, E., Terzioğulları Yılmaz, C., & Aşantugrul, N. (2024). Predictors of Couple Burnout among Turkish Married Individuals. *Behavioral Sciences*, 14(7), 561.
- Bozoyan, C., & Schmiedeberg, C. (2023). What Is Infidelity? A Vignette Study on Norms and Attitudes toward Infidelity. *The Journal of Sex Research*, 60(8), 1090-1099.
- Celik, E., Celik, B., Yavas, S., & Suler, M. (2022). Investigation of Marital Satisfaction in Terms of Proactive Personality, Meaning in Life, Offense-Specific Forgiveness. *International Journal of Psychology and Educational Studies*, 9(1), 1-11.
- Charmchi, N., & Harsij Sani, E. (2025). Predicting Attitudes toward Marital Infidelity Based on Marital Burnout and Marital Satisfaction among Married Women and Men. Eleventh Scientific Research Conference on Educational Sciences and Psychology, Social and Cultural Harms of Iran, Tehran.
- DiTommaso, E., Brannen, C., & Best, L. A. (2004). Measurement and Validity Characteristics of the Short Version of the Social and Emotional Loneliness Scale for Adults. *Educational and psychological measurement*, 64(1), 99-119.
- Hatami Shabanloo, P. (2025). Examining the Relationship between Marital Burnout and Marital Distress with Marital Infidelity. Seventh National Conference on Professional Research in Psychology and Counseling with the Teacher's Perspective Approach, Minab.
- Jourbanian, K., Ghorbanpour Lafnejani, A., & Sayadi, A. (2025). A Structural Model of Loneliness, Marital Commitment, and Meaning in Life with Attitudes toward Extramarital Relationships among Married Women and Men. *Journal of Psychology*, 113(1), 156-165.
- Kaya, M. M., & Şakiroğlu, M. (2023). Factors Affecting Online Infidelity: A Review. *Psikiyatride Guncel Yaklasimler*, 15(1), 29-37.
- Khaneghahi, S., Poorjanebollahi Firoozabadi, M., Koroghli, M., & Karimi, M. (2024). Effectiveness of Acceptance and Commitment-Based Couple Therapy on Communication Patterns and Marital Infidelity in Married Individuals. *Applied Family Therapy Journal*, 5(2), 218-226.
- Koutsimani, P., Montgomery, A., & Georganta, K. (2019). The Relationship between Burnout, Depression, and Anxiety: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Frontiers in psychology*, 10, 284.
- Liu, M., Li, L., Xiao, Y., Wang, X., Ye, B., Wang, X., & Geng, F. (2023). The Psychological Mechanism Underlying Neuroticism on Divorce Proneness: The Chain Mediating Roles of Negative Partner Support and Couple Burnout and the Moderating Role of Economic Level. *Journal of affective disorders*, 327, 279-284.
- Lovis-Schmidt, A., Tavener, D., Oestreich, J., & Rindermann, H. (2024). The Role of Emotional Competence in Romantic and Non-Romantic Relationships: A Meta-Analysis. *Personality and individual differences*, 230, 112813. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2024.112813>
- Luo, W., & Yu, J. (2022). Sexual Infidelity among the Married in China. *Chinese Journal of Sociology*, 8(3), 374-397.
- Mousavi, M., & Moharrami, J. (2019). Alexithymia, Loneliness, and Fear of Intimacy as Predictors of Attitudes toward Infidelity in Men. *Contemporary Psychology: Biannual Journal of the Iranian Psychological Association*, 14(1), 12-21.
- Omeje, G. N., Ede, M. O., Amadi, K., Ogbueghu, S. N., Chinweuba, N. H., Obeagu, E. I., Eze, E., Areji, A. C., Agbo, C. O., & Ekwueme, F. O. (2023). Intervention for Burnout and Irrational Beliefs in Parents of Couples Seeking a Divorce: A Critical Reflection of Igbo-African Marital Discord. *Medicine*, 102(27), e34221.
- Pines, A. M., & Nunes, R. (2003). The Relationship between Career and Couple Burnout: Implications for Career and